ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ೧೫-೩-೯೦ರವರೆಗೆ ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಕ್ರಮವನ್ನೇನಾದರೂ ಕೈಕೊಂಡಿದೆಯೇ? ಇವರ ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿಸದೆ ಹಾಜರಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೋಣನೂರಿನ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ದಿನಾಂಕ ೯-೩-೯೦ ರಿಂದ ೧೨-೩-೯೦ರವರೆಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಸದರಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ವಿರುದ ದ ಆಪಾದನೆ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಎರಡು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ, ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಛೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮೀಟ್ ಮಾಡಿ.
ಈಗ ಸಭೆಯು ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸಭೆಯು ೧೧ಗಂಟೆ ೦೪ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂಕ್ಕಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

(ಸಭೆಯು ೨—೨೫ ಗಂಟೆಗೆ ಪುನ: ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು)

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ANNOUNCEMENT

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಮೊದಲು ನಾನು ಹಿಂದಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಓದುತ್ತೇನೆ.

I have received a message from Her Majesty the Queen, Head of the Commonwealth in connection with the Commonwealth Day which was observed on 12th March, 1990. The message is as follows;

EVERY Year, when we celebrate Commonwealth Day, it reminds me that we are celebrating something which is quite unique. Nothing quite like the Commonwealth has ever been created or evolved before. Its Comparative lack of rules, its human richness and its geographical diversity, make the Commonwealth as hard to define as it is easy to criticise.

The members of any family, and that is what the Commonwealth most nearly resembles, will vary widely in age, appearance, tastes, talents and temperament. From time to time they will hold some very different opinions. yet members of a family have no difficulty in recognising each other as relations, and in putting value upon their kinship. They are able to sum one another up with both realism and affection. They appreciate each other's special qualities Above all, they have learned to feel at home with each other. So have we in the commonwealth.

It is a feature of our association that we learn from each other and influence each other, but do not expect to agree on everything all the time. In the last resort, there is no compulsion to conform.

If we are Sometimes critical of each other, or disappointed, it is because we expect more of members of our family than we do of others. Now and then a member may even feel constrained to go off on his own. Some years ago this happened to Pakistan for example. Yet today we have the Joy of having Pakistan back in the family. This illustrates perfectly the nature of the underlying bond which distinguishes the Commonwealth from all other international organisations.

The commonwelth has other strengths too, one of them is, that it appeals to the young as much as to the old, to peoples and nations at all phases of political, economic cultural and social development to reformers, and lovers of tradition alike.

Another strength of the commonwealth is the multiplicity of strands that blind us together. We should remember that the commonwealth relationship is not limited to the contracts between political leaders. Each and every national organisation and profession seems to have its commonwealth counter part. They give it life and diversity and map out the paths of its future achive ments.

On common wealth day especially we greet each other as members of the biggest and most unusaul family on earth.

† ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ (ವಿರೋದ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದ್ವಂದ್ವದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಂತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಆದ ಮೇಲೆ ಮಂದಾನ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಈ ಸಲ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರಾದಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಶಿಶುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆದೇಶದಂತೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ —ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಕುರ್ಚಿಯು ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬರುವವರೆಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಭಾಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವವರು ಅವರು ಇದು ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪ. ಇರಬೇಕಾದವರು ಅವರು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವತ್ತೂ ಉದ್ಭವವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ ಎಸ್ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಾನು ಕುಳಿತು ಆಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಬರೀ ಖಾಲಿ ಕುರ್ಚಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಿದೆ. ಆವಾಗಲೆಲ್ಲ ಪಾಪ ಭೈರೇಗೌಡರು ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಏನಾಯಿತು, ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲವೇ ? ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ರಿಪೋರ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದೆ.